

opretholde saadanne Bestemmelser? Jeg henstiller, at dette Spørgsmaal tages op til Overvejelse, og henstiller, om det ikke var muligt at nøjes med, at der skaffes en Erklæring fra de paagældende Politikredse om, at den paagældende Ansøger f. Eks. ikke har været straffet, eller at man i de paagældende Politikredse intet ved at erindre mod Mandens Hæderlighed, da han intet uhæderligt har foretaget sig i den Tid, han har opholdt sig dér. Saadanne Erklæringer fra Politikredsen vil efter min Opfattelse sikkert være fuldt tilstrækkelige, og man kunde da komme bort fra disse Vandelsattester, om hvis Betydning der med nogen Grund kan tvivles i adskillige Tilfælde. Thi det vil jo i uhyre mange Tilfælde være næsten umuligt for en Mand at skaffe en Vandelsattest fra et Sted, hvor han maaske har været 2 Maaneder for 18 til 19 Aar siden eller maaske for endnu længere siden. Jeg haaber, Ministeren vil tage det Spørgsmaal under nærmere Overvejelse. Det vil vække Tilfredshed hos mange af dem, der skal søge, og vi, der har med disse Ansøgninger at gøre — det har jo mange af os —, vil hilse det med Glæde. Jeg tror ogsaa, at den Ændring, jeg her har anmodet Ministeren om at tage under Overvejelse, vil være fuldt tilstrækkelig.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse. Det forekommer mig, at det foreliggende Lovforslag paa forskellige Omraader, og paa meget vigtige Omraader, forbedrer de nuværende Forhold. Det er, som meddelt, vedtaget enstemmigt i Landstinget, efter at man dér har beskæftiget sig nærmere med det, og efter at man har fremsat sine Ønsker og trukket dem tilbage, idet man har erkendt det store Fremskridt, Lovforslaget byder. Det er mit Haab, at det ogsaa maa blive vedtaget enstemmigt i dette Ting.

H. P. Hanssen (Nørremølle): Det ærede Medlem Hr. Gerhard Nielsen indledede med at udtale sin Tilfredshed med, at der ved dette Lovforslag var opnaaet vidtgaende Overensstemmelse med Lovgivningen i de nordiske Lande. Dette er af overordentlig stor Betydning, og jeg kan helt slutte mig til den Udtalelse. Men det er jo ogsaa ønskeligt, at man i saa vid Udstrækning som muligt opnaar Overensstemmelse med Indfødsretslovgivningen i andre Lande. Ønskeligheden deraf blev allerede udtalt af det internationale Retsinstitut saa tidligt som i 1880 ved Beslut-

ninger, der blev fattet i Oxford, og senere, i 1896 i Venedig, har det internationale Retsinstitut opstillet et Program, som er tilsendt alle Lande, hvori det henviser til Ønskeligheden af, at man ved Revision af de bestaaende Indfødsretslove saa vidt muligt søger at bringe Overensstemmelse til Veje.

Indfødsretsspørgsmaalet er et Spørgsmaal, som er af ganske særlig Betydning for Grænselandene. Jeg har maattet sysle meget indgaaende med dette Spørgsmaal under min parlamentariske Virksomhed i Berlin, hvor jeg har arbejdet med det i over en Snes Aar. Det, der gjorde, at det atter og atter trængte sig frem under det parlamentariske Arbejde var navnlig Uoverensstemmelsen mellem dansk og tysk Indfødsretslovgivning. Det, man internationalt søger at bekæmpe, er paa den ene Side den dobbelte Statsborgerret og paa den anden Side Hjemløsheden. Begge Dele havde vi faaet i rigt Maal i Sønderjylland som Følge af den historiske Udvikling og de politiske Forhold.

Vi havde i 1864, da vi blev adskilt fra Danmark, den gamle Indfødsret af 1776, som ogsaa var gældende Ret i Hertugdømmerne, og som baserede Statsborgerretten paa Fødsel i Landet; men i Tyskland havde man en Indfødsretslov, der baserede Statsborgerretten paa Afstamningsprincippet, det samme, som vi gik over til ved Loven af 1898, og det havde uhyre skæbnesvangre Virkninger for os dernede. Vi havde en 6-aarig Optionsfrist, og vi fik mange Tusinde Optanter. Disse Optanter erhvervede ved Optionen dansk Statsborgerret og maatte forlade Landet. Vi opnaaede ved Aabenraa-Konventionen, at de atter kunde bosætte sig i Sønderjylland, men nu var de bosat dernede som danske Statsborgere, og alle de Børn, der fødtes i disse Ægteskaber, blev hjemløse. Tyskerne hævdede, at man erhverver Statsborgerret i Kraft af Afstamningen, Danskerne, at man erhverver den i Kraft af Fødsel i Landet: de paagældende opfyldte hverken i Danmark eller i Tyskland de dér krævede Betingelser. Den stærke Udvandring, vi havde til Danmark, medførte paa den anden Side en meget stærk Indvandring af dansk mandligt Tyende, idet vi savnede Arbejdskraft. Hundreder af jydsk og fynske Tjenestekarle kom derned, giftede sig med nordslesvigske Piger, bosatte sig i Sønderjylland, og ogsaa Børnene af disse Ægteskaber blev nu hjemløse.

Det var det, der skabte disse utaalelige Forhold, som vi første Gang søgte at ordne